

Ενότητα στις Εικαστικές Τέχνες

Τίτλος: Το καταναλωτικό μου προφίλ

Βαθμίδα: 2

Τάξη: Ε΄

Διάρκεια: 7 X 80΄

Περιγραφή Ενότητας Οι μαθητές/τριες εκφράζουν συναισθήματα και προβληματίζονται για θέματα που αφορούν τον καταναλωτισμό. Μέσα από διαδικασίες σύγκρισης και ταξινόμησης προϊόντων, λογοπαίγνια, γνωριμία με έργα καλλιτεχνών, επαφή με ποικίλα υλικά και τεχνικές αποκτούν εμπειρίες και γνώσεις για την εικαστική εξέλιξη των έργων τους. Γίνεται επίσης προσπάθεια ευαισθητοποίησης των παιδιών σε θέματα που αφορούν την υπερκατανάλωση και την επίδραση του καταναλωτισμού στο περιβάλλον.

Οικολογία Σχολείου Πλαίσιο μάθησης/ιδιαιτερότητες σχολείου και κοινότητας: Το σχολείο βρίσκεται σε αγροτική περιοχή πολύ κοντά στο αστικό κέντρο, με περισσότερα αστικά παρά αγροτικά χαρακτηριστικά. Το σχολικό κτίριο είναι καινούργιο και κομμάτι από το παλιό κλασικό κτίριο έχει διατηρηθεί. Υπάρχουν εργαστήρια για όλα τα μαθήματα. Στην αίθουσα Τέχνης υπάρχει ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής, ενώ δίπλα ακριβώς βρίσκεται η αίθουσα ηλεκτρονικών υπολογιστών. Τα παιδιά και οι γονείς φαίνεται να δείχνουν ιδιαίτερη εκτίμηση προς τις Τέχνες και φροντίζουν για την ανάπτυξη και καλλιέργεια ικανοτήτων και δεξιοτήτων προς αυτή την κατεύθυνση.

Προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες, ενδιαφέροντα και ιδιαιτερότητες των παιδιών: Οι μαθητές του συγκεκριμένου τμήματος ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για τις τάσεις της μόδας και πολύ συχνά επικεντρώνουν την προσοχή τους στην εξωτερική εμφάνιση των εκπαιδευτικών, προβαίνοντας ακόμα και σε κριτική. Η πλειοψηφία των παιδιών έχει πολύ ανεπτυγμένες δεξιότητες και ικανότητες που αφορούν στη χρήση υλικών και τεχνικών, στην ομαδική εργασία, στη συμμετοχή σε διάλογο, συζήτηση και προβληματισμό και στην ανταλλαγή απόψεων. Ξεχωρίζουν κάποια παιδιά για το ταλέντο τους στο σχέδιο και τη σύνθεση. Είναι πολύ δεκτικά σε νέες προκλήσεις και δείχνουν ιδιαίτερο ενθουσιασμό για το συγκεκριμένο μάθημα.

Θεματική Περιοχή: Κοινωνία και Ζωή

Ζήτημα: Καταναλωτισμός

Στοιχεία από τον Πυρήνα:

- Μορφολογικά στοιχεία: σχήμα, χρώμα
- Δομικά στοιχεία: τοποθέτηση, μέγεθος, χώρος, επανάληψη, σύνθεση, ισορροπία
- Νοηματικά στοιχεία: μηνύματα, σημασίες, συμβολισμοί, έκφραση συναισθημάτων
- Τεχνικές: σχέδιο, ζωγραφική, κολάζ, εγκατάσταση στο χώρο

Μέσα – Υλικά: χρωματιστά χαρτιά, εφημερίδες, περιοδικά, χαρτί ζωγραφικής, ετικέτες από ρούχα, αποδείξεις αγορών, ανατυπώσεις φωτογραφιών, χαρτόνια, κομμάτια από ξύλο, φωτογραφικές μηχανές, Η/Υ, εκτυπωτής, βιντεοκάμερα, φωτογραφική μηχανή, εικαστικό ημερολόγιο.

Πηγές:

- Φωτογραφίες εικαστικών έργων

Nicholas Hilliard
Queen Elizabeth I,
1575

William Hogarth
The Painter and his Pug,
1745

John Singer Sargent
**Ena and Betty, Daughters of
Asher and Mrs Wertheimer,**
1901

Peter Blake
Self-Portrait with Badges,
1961

Sir Eduardo Paolozzi
Meet the People, 1948
Dr Pepper, 1948

Mimmo Rotella
Έργα collage

Barbara Kruger
Untitled (I shop therefore I am),
1987

- Ιστοσελίδες

<http://www.arthistoryarchive.com/arthistory/feminist/Barbara-Kruger.html>

<http://www.studio-international.co.uk/reports/kruger.asp>

<http://www.picassohead.com>

Στόχοι Ενότητας

(Γνώσεις και Εμπειρίες, Δεξιότητες, Στάσεις)

Οι μαθητές/τριες να:

1. επεξηγούν το ρόλο της εικόνας στη διαφήμιση παρατηρώντας, εντοπίζοντας και καταγράφοντας τεχνικές και μηχανισμούς διαφήμισης
2. προβληματίζονται για το ρόλο του κειμένου στη διαφήμιση ή στο έργο τέχνης και χρησιμοποιούν πολυτροπικά κείμενα στην εικαστική τους δημιουργία
3. συλλέγουν, παρουσιάζουν, σχεδιάζουν και αξιοποιούν στην εικαστική τους δημιουργία αντικείμενα που έχουν αποκτήσει με αγορές
4. εξοικειώνονται με την τεχνική του κολάζ και την έννοια της σύνθεσης, και αξιοποιούν τις δυνατότητες της τεχνολογίας κατά τη δημιουργική διαδικασία
5. τροποποιούν και μετασχηματίζουν τα έργα τους μετά από εμπλουτισμό ιδεών, πειραματισμό με υλικά και γνωριμία με έργα τέχνης
6. παρουσιάζουν τις απόψεις και προβληματισμούς τους για τον καταναλωτισμό μέσα από το εικαστικό τους έργο, έργα καλλιτεχνών, και εικαστικές παρεμβάσεις στο σχολείο και στην κοινότητα
7. συνεργάζονται με τους συμμαθητές, τη δασκάλα και φορείς της κοινότητας για την επίτευξη των στόχων τους
8. καλλιεργούν την ευαισθησία τους για το περιβάλλον

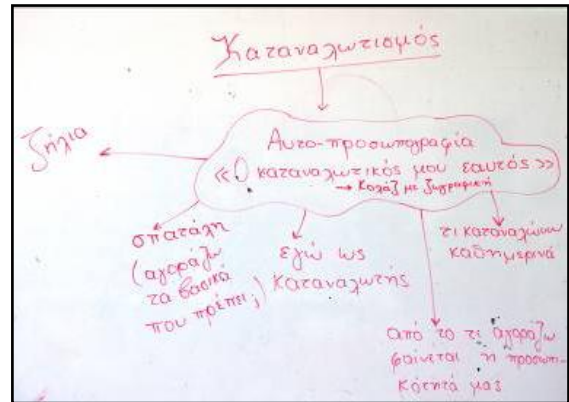
Πορεία Ενότητας

ΜΑΘΗΜΑ 1: Έρευνα – Προβληματισμός

Έμφαση στους Στόχους 1, 3, 4, 6

1. Συζήτηση και καταγραφή

Τα παιδιά συζητούν και καταγράφουν στον πίνακα και στα εικαστικά ημερολόγια τους προβληματισμούς, απόψεις και ιδέες τους γύρω από το θέμα του καταναλωτισμού.

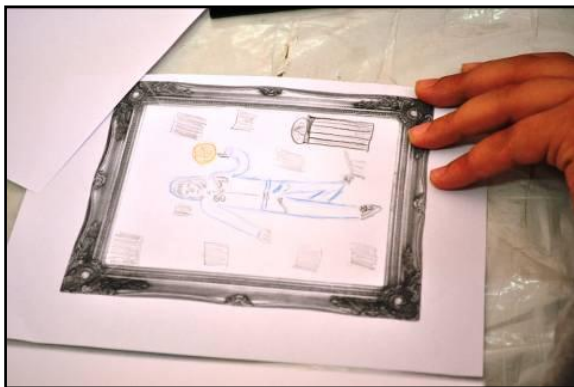

2. Συλλογή υλικού

Τα παιδιά συλλέγουν και φέρνουν στην τάξη προσωπικά αντικείμενα που απόκτησαν από τις τελευταίες τους αγορές. Φωτογραφίζουν τα αντικείμενα και μεταφέρουν τις φωτογραφίες στον ΗΥ. Συζητούν θέματα που αφορούν το πλήθος αντικειμένων που συλλέχτηκαν, τον τρόπο κατηγοριοποίησης τους, τον τρόπο που αποκτήθηκαν, την αναγκαιότητα και χρησιμότητα τους, την υλική και συναισθηματική αξία τους.

3. Δημιουργία

Τα παιδιά ζωγραφίζουν το πορτρέτο τους με τον τρόπο που θα ήθελαν να προβάλλουν τον εαυτό τους. Προβληματίζονται για θέματα που αφορούν στην ενδυμασία τους, τη στάση του σώματός τους, το φόντο, τα αντικείμενα που θα συνοδεύουν το πορτρέτο τους.

4. Εμπλουτισμός εμπειριών - προβληματισμός

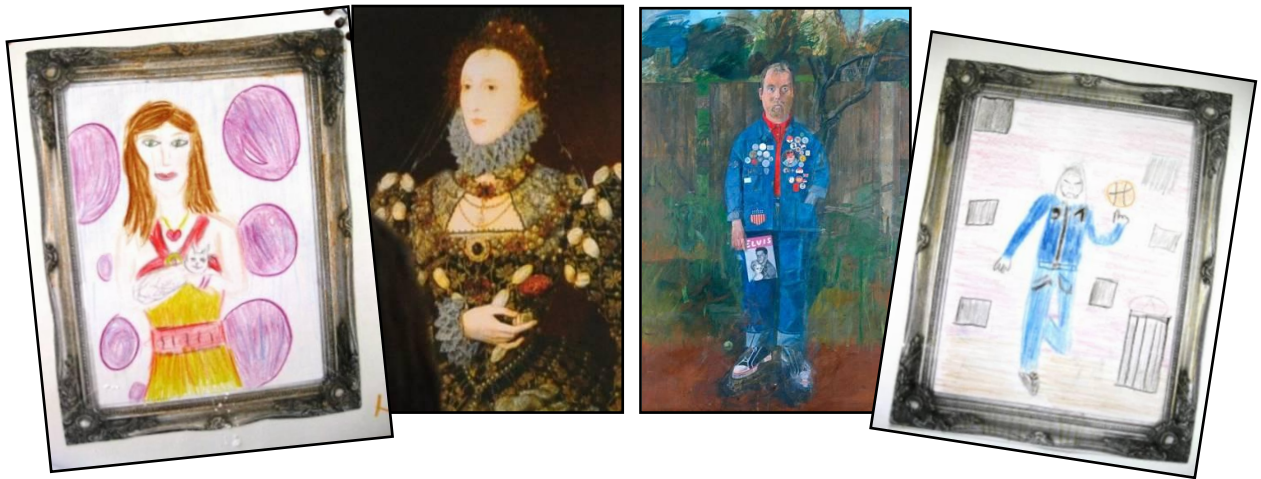

Παρουσιάζονται πορτρέτα που δημιούργησαν οι καλλιτέχνες Peter Blake, William Hogarth, John Singer Sargent, Nicholas Hilliard, Eileen Agar. Τα παιδιά συζητούν για την ενδυμασία των ατόμων που απεικονίζονται, τη στάση του σώματός τους, τα χρώματα που χρησιμοποιούνται, τα αντικείμενα που παρουσιάζονται, το φόντο.

Ακολουθως εξετάζονται τα στερεότυπα που προβάλλονται μέσα από τα πορτρέτα και οι επιδράσεις στον τρόπο ζωής και συμπεριφοράς των ανθρώπων, π.χ. οικονομική κατάσταση, κοινωνική θέση.

5. Αντιπαράθεση

Τα παιδιά εντοπίζουν ομοιότητες ανάμεσα στα έργα των καλλιτεχνών και τα δικά τους πορτρέτα σε ό,τι αφορά τη σύνθεση. Συσχετίζουν στοιχεία από τα έργα τους με τα θέματα του καταναλωτισμού που συζητήθηκαν στις δράσεις 1 και 2.

6. Παρουσίαση - Δημιουργία

Τα παιδιά παρουσιάζουν αντικείμενα που έχουν φέρει στην τάξη και τα σχεδιάζουν στο χαρτί. Την ίδια στιγμή, ομάδα μαθητών με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού επεξεργάζονται και εκτυπώνουν τις εικόνες των αντικειμένων με τη χρήση Η/Υ.

7. Έρευνα

Δίνεται ένα ερωτηματολόγιο για το σπίτι που αφορά στα αντικείμενα που τους ανατέθηκε να συγκεντρώσουν. Τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων θα παρουσιαστούν από την εκπαιδευτικό υπό μορφή απλών γραφικών παραστάσεων στο επόμενο μάθημα.

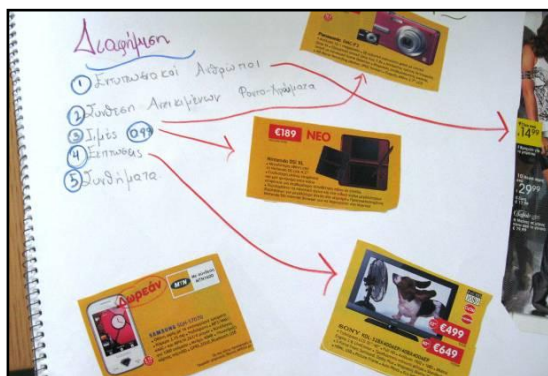
ΜΑΘΗΜΑ 2: Παρουσίαση – Διερεύνηση – Πειραματισμός - Χρήση έργων καλλιτεχνών
Έμφαση στους Στόχους 1, 3, 4, 5, 6, 7

1. Ανάκληση εμπειριών - Συλλογή δεδομένων

Γίνεται παρουσίαση και συζήτηση των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου (μάθημα 1, δράση 7). Συζητούνται οι ακόλουθοι προβληματισμοί: πόσο μας ορίζουν αυτά που αγοράζουμε, πώς συνδέουμε τον εαυτό μας μαζί τους, τι σημασία έχουν για μας, πώς δημιουργείται η ανάγκη για κατανάλωση, είναι πραγματική ή φτιαχτή αυτή η ανάγκη, από τι επηρεαζόμαστε. Η τελευταία ερώτηση οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η διαφήμιση είναι ένα ισχυρό μέσο ώθησης προς τον καταναλωτισμό.

2. Αναζήτηση - Διερεύνηση - Χρήση εικαστικού ημερολογίου

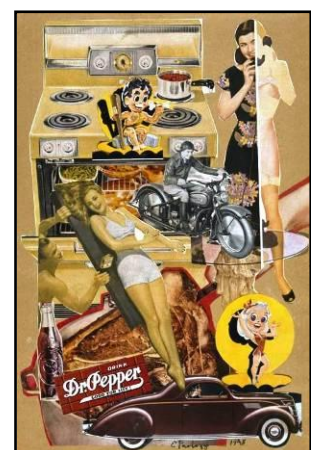
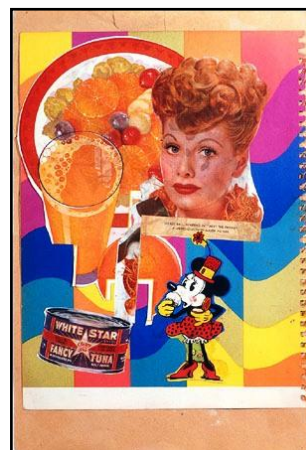
Τα παιδιά επιλέγουν διαφημίσεις προϊόντων από περιοδικά παραθέτοντας τα κριτήρια επιλογής τους. Εντοπίζουν μηχανισμούς που στοχεύουν στον επηρεασμό του κοινού, τους καταγράφουν στο εικαστικό τους ημερολόγιο και κολλούν ενδεικτικά αποκόμματα. Παρουσιάζεται στα παιδιά μια συλλογή από ετικέτες, αποδείξεις, αποκόμματα εισιτηρίων, επαγγελματικές κάρτες, κ.α. Γίνεται διερεύνηση κατά πόσο κάποια από τα παιδιά συλλέγουν παρόμοια αντικείμενα και για ποιους λόγους.

3. Προβληματισμός - Εμπλουτισμός εμπειριών

Τίθεται ο ακόλουθος προβληματισμός: Πώς θα παρουσιάζατε το καταναλωτικό κομμάτι της προσωπικότητάς σας; Υπάρχει κάτι που σας ενδιαφέρει ιδιαίτερα και θα θέλατε να εστιάσετε σε αυτό;

Γίνεται εμπλουτισμός των εμπειριών των παιδιών με την παρουσίαση έργων κολάζ του Sir Eduardo Paolozzi και συζήτηση για τη σύνθεση, το περιεχόμενο, τις τεχνικές, τα υλικά.

4. Δημιουργία – Πειραματισμός

Τυπώνονται οι φωτογραφίες των παιδιών τις οποίες θα ήθελαν να χρησιμοποιήσουν στο κολάζ τους, αφού έχουν γίνει απλές τροποποιήσεις στον Η/Υ (π.χ. σμίκρυνση/μεγέθυνση, αλλαγή χρώματος, περικοπή) (Μάθημα 1, δράση 6).

Έχουν επίσης στη διάθεση τους χρωματιστά χαρτιά, περιοδικά, εφημερίδες, τα αντικείμενα και το πορτρέτο που έχουν σχεδιάσει (Μάθημα 1, Δράση 3). Τα παιδιά προβληματίζονται και πειραματίζονται για τον τρόπο που θα συνθέσουν τα διάφορα στοιχεία που έχουν στη διάθεσή τους για τη δημιουργία έργου κολάζ.

5. Ανατροφοδότηση

Ανταλλάσσουν απόψεις για τα έργα τους, και αναφέρουν εμπειρίες ή προβλήματα που είχαν κατά τη διαδικασία δημιουργίας. Προτείνουν πιθανές λύσεις και συζητούν για την εξέλιξη των έργων.

ΜΑΘΗΜΑ 3: Δημιουργία - Αναστοχασμός

Έμφαση στους Στόχους 3, 4, 5, 6, 7

1. Δημιουργία

Τα παιδιά συνεχίζουν το κολάζ τους μέσα από εμπειρίες και γνώσεις που απέκτησαν στη διάρκεια των προηγούμενων μαθημάτων.

2. Εμπλουτισμός εμπειριών

Παρουσιάζεται η τεχνική του Ιταλού καλλιτέχνη Μίμο Ροτέλλα, η οποία πιθανόν να βοηθήσει τα παιδιά στην προσπάθειά τους να καλύψουν τον άδειο χώρο στο έργο τους.

3. Συνεργασία - αλληλεπίδραση

Τα παιδιά ανταλλάζουν ιδέες κατά τη διάρκεια της δημιουργικής διαδικασίας. Μερικές ιδέες που εφαρμόζουν είναι οι ακόλουθες:

- Ανταλλάζουν φωτογραφίες των αντικείμενων που έχουν μαζέψει
- Φωτογραφίζουν ο ένας τον άλλο σε διάφορες πόζες και εντάσσουν τις φωτογραφίες στο κολάζ
- Δημιουργούν αυτοπροσωπογραφία με τη βοήθεια της διαδραστικής ιστοσελίδας picassohead.com

4. Αναστοχασμός

Συζητούν για τα έργα τους και σημειώνουν στο εικαστικό τους ημερολόγιο εισηγήσεις ή υλικά που θα τους είναι χρήσιμα για την τροποποίηση, εξέλιξη ή ολοκλήρωση των έργων τους.

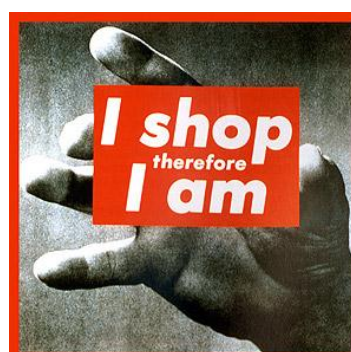
ΜΑΘΗΜΑ 4: Εμπλουτισμός εμπειριών - δημιουργία

Έμφαση στους Στόχους 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

1. Εμπλουτισμός εμπειριών

Προβάλλονται:

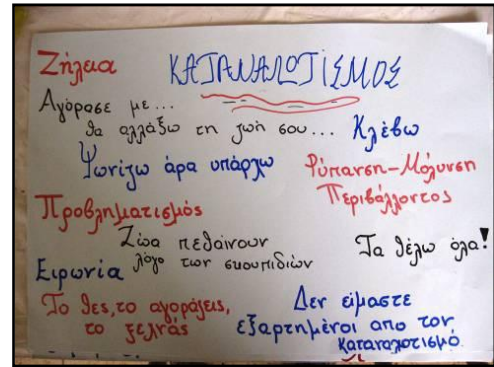
- φωτογραφίες που έβγαλαν τα παιδιά γύρω από μια τοπική υπεραγορά
- φωτογραφίες από το διαδίκτυο στις οποίες φαίνεται η ρύπανση λόγω μεγάλων ποσοτήτων απορριμμάτων και οι συνέπειες από την ανεξέλεγκτη ρίψη πλαστικών σακουλιών στο φυσικό και ανθρώπινο περιβάλλον
- έργα της Barbara Kruger με θέμα τον καταναλωτισμό.

2. Συζήτηση - καταγραφή

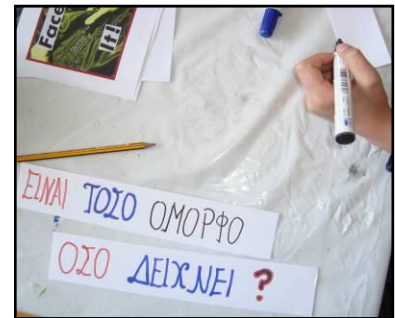
Γίνεται συζήτηση για τις φωτογραφίες της προβολής. Κάθε ομάδα καταγράφει σε χαρτόνι Α3 με χρωματιστούς μαρκαδόρους σχετικές λέξεις και φράσεις κλειδιά. Στα πλαίσια της συζήτησης για το έργο της Barbara Kruger δίνεται φύλλο εργασίας με σημεία για επιλογή απαντήσεων.

3. Παιγνίδι

Στις ομάδες γράφουν σε καρτέλες με μαρκαδόρους ένα δικό τους σύνθημα ή μήνυμα για τον καταναλωτισμό. Κόβουν το σύνθημα σε λέξεις και τις ανακατεύουν προσπαθώντας να δημιουργήσουν νέα συνθήματα.

Προχωρούν σε δημιουργία κολάζ με χρήση των νέων συνθημάτων τους καθώς και μαυρόασπρες φωτογραφίες αντικειμένων που απέκτησαν με αγορές.

4. Ανατροφοδότηση - προβληματισμός

Όλες οι δημιουργίες τοποθετούνται στην πινακίδα και τα παιδιά προβληματίζονται ποια συνθήματα είναι υπέρ ή κατά του καταναλωτισμού, ποια είναι διφορούμενα ή ειρωνικά.

ΜΑΘΗΜΑ 5: Αναστοχασμός

Έμφαση στους Στόχους 2, 5, 6, 7

1. Ανάκληση εμπειριών - παρουσίαση

Τα παιδιά παρουσιάζουν τα ιστογράμματα τους (μάθημα 4, δράση 2).

2. Αναστοχασμός - επέκταση δράσεων

Σχολιάζουν στο εικαστικό τους ημερολόγιο με τη βοήθεια φύλλου αξιολόγησης:

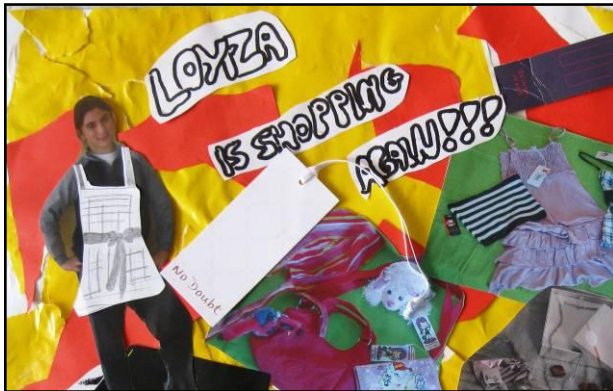
- υπάρχουν στοιχεία ταυτότητας στο κολάζ; μεταφέρουν κάποιες ιδέες για τον καταναλωτισμό;
- τι θα άλλαζαν; τι τους ενέπνευσε; από πού άντλησαν ιδέες;

- έγιναν καλύτεροι σε κάποια δεξιότητα;
- πόσο μοιάζει το τελικό αποτέλεσμα με αυτό που είχαν στο μυαλό τους αρχικά;
- τι θέση θα έπαιρναν σε μια συζήτηση για τον καταναλωτισμό;

3. Ολοκλήρωση έργων κολάζ - προβληματισμός

Ολοκληρώνουν τα κολάζ εξετάζοντας την πιθανότητα εισαγωγής κειμένου. Γίνονται τροποποιήσεις από όσα παιδιά επιθυμούν.

Προβληματίζονται για τον τόπο και τρόπο προβολής των έργων τους στο σχολείο ή στην κοινότητα. Οι εισηγήσεις καταγράφονται στα εικαστικά ημερολόγια. Επιλέγεται η καταλληλότερη εισήγηση και σημειώνουν στα τετράδια τους τα υλικά που θα χρειαστούν για την έκθεση και πραγματοποίηση των δράσεων τους.

Εισήγηση που επιλέγηκε: Δημιουργία ενός κολάζ στο στυλ της Barbara Kruger το οποίο θα στηριχθεί σε μια ξύλινη κατασκευή και θα εκτεθεί σε χώρο της τοπικής υπεραγοράς. Το θέμα θα είναι η μείωση της χρήσης της πλαστικής σακούλας και η καλλιέργεια της συνήθειας για χρήση επαναχρησιμοποιούμενης τσάντας. Έμφαση θα δοθεί στις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Η εκπαιδευτικός έχει ήδη πάρει έγκριση από τον υπεύθυνο της υπεραγοράς, ενώ μετά από εισήγηση μαθητή προμηθευόμαστε από ημικρατικό οργανισμό οικολογικές τσάντες για να διατεθούν δωρεάν στους πελάτες της υπεραγοράς κατά τη διάρκεια της εικαστικής παρέμβασης.

ΜΑΘΗΜΑ 6: Δημιουργία εγκατάστασης στο χώρο

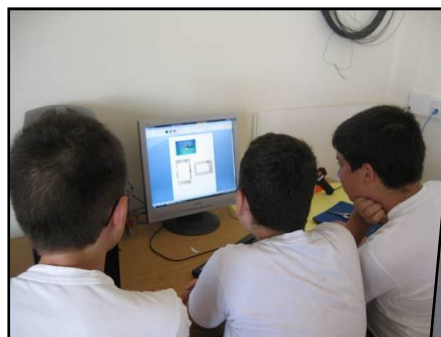
Έμφαση στους Στόχους 3, 4, 6, 7

Οργάνωση εικαστικής παρέμβασης

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν δράση.

- Ομάδα Α: δημιουργεί κολάζ
- Ομάδα Β: δημιουργεί στον Η/Υ τα γράμματα μιας φράσης με οικολογικό μήνυμα τα οποία και θα αποτελέσουν μέρος του κολάζ

- Ομάδες Γ και Δ: δημιουργούν μαγνήτες που θα δίνονται στους πελάτες της υπεραγοράς. Κάθε μαγνήτης θα περιέχει εικόνα με ενσωματωμένο μικρό κείμενο. Οι εικόνες για τους μαγνήτες θα γίνουν με τη χρήση Η/Υ.

Για τη δημιουργία της ξύλινης κατασκευής ζητείται η βοήθεια του υπεύθυνου εκπαιδευτικού για το μάθημα του Σχεδιασμού και Τεχνολογίας.

ΜΑΘΗΜΑ 7: Παρουσίαση της εγκατάστασης

Έμφαση στους Στόχους 9,10,11

Παρουσίαση της εγκατάστασης – αλληλεπίδραση

Τα παιδιά με την εκπαιδευτικό μεταφέρουν το έργο στο χώρο της υπεραγοράς. Εκεί ενημερώνουν τους πελάτες και τους προσφέρουν μια οικολογική τσάντα και ένα μαγνήτη. Τους ζητούν να γράψουν ένα οικολογικό μήνυμα σε χαρτόνι το οποίο ενσωματώνουν στην εγκατάσταση.

Η εγκατάσταση παραμένει στο χώρο της υπεραγοράς για κάποιες μέρες.

Αναστοχασμός

α) Μαθησιακά αποτελέσματα

Τα παιδιά φάνηκαν να απολαμβάνουν όλες τις δραστηριότητες και παρόλη τη μεγάλη χρονική διάρκεια της ενότητας δε ζήτησαν αλλαγή θέματος. Μετά από προβληματισμό, συνεργασία, επαφή με έργα τέχνης, υλικά και τεχνικές, και συνεχή ανατροφοδότηση, εξέλιξαν την εικαστική τους εργασία. Προσέγγισαν με επιτυχία, τόσο έργα τέχνης τα οποία ασκούν κοινωνική κριτική, όσο και έργα τέχνης που τους έδωσαν ιδέες για δημιουργική έκφραση. Προβληματίστηκαν για καταναλωτικά και οικολογικά ζητήματα και κατάφεραν να μεταδώσουν τις νέες γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν μέσα από μια εικαστική παρέμβαση σε χώρο της κοινότητας.

β) Εισηγήσεις για αλλαγές

Για εξοικονόμηση χρόνου και ανάπτυξη προσωπικής άποψης για τις καλλιτεχνικές τους ενέργειες, θα ήταν προτιμότερο τα παιδιά να επεξεργαστούν στον υπολογιστή και να εκτυπώσουν μόνα τους τις φωτογραφίες των αντικειμένων ή του εαυτού τους.

Μια καλή ιδέα που συνάδει και με την οικολογική διάσταση του καταναλωτισμού, θα ήταν η χρήση ή ενσωμάτωση στο κολάζ στοιχείων που συνοδεύουν τις αγορές μας αλλά καταλήγουν στα σκουπίδια όπως περιτυλίγματα, συσκευασίες, χάρτινες ή πλαστικές σακούλες.

γ) Προέκταση δραστηριοτήτων (στο μάθημα των Εικαστικών Τεχνών ή/και σε συνεργασία με άλλα γνωστικά αντικείμενα)

- Οργάνωση δραστηριοτήτων με τη συμμετοχή εκπαιδευτικών και μαθητών του σχολείου μας, π.χ. επίδειξη τρόπων επαναχρησιμοποίησης αντικειμένων που δε χρησιμοποιούμε πια, τροποποίηση παλιού ρουχισμού με δημιουργικό τρόπο.
- Δημιουργία συνθημάτων για τον καταναλωτισμό με ειδικά χρώματα για υφάσματα σε φανελάκια των παιδιών ή σε χάρτινες σακούλες.
- Επαφή με το έργο του Andy Warhol.
- Χρήση συσκευασιών ως επιφάνειες για δημιουργία ζωγραφικού έργου.
- Δημιουργία υφασμάτων τσαντών για μεταφορά τροφίμων ή άλλων αντικειμένων.
- Εικαστική παρέμβαση σε αντικείμενα καθημερινής χρήσης και εμπλουτισμός εμπειριών με έργα καλλιτεχνών που ασχολήθηκαν με το συγκεκριμένο θέμα.
- Παρόμοιες εικαστικές παρεμβάσεις είτε με την ίδια εγκατάσταση είτε με μια καινούργια και σε άλλους χώρους όπως καταστήματα, κοινοτικά κτίρια, στο σχολείο.

δ) Άλλες παρατηρήσεις

Μέσα από την εφαρμογή αυτής της ενότητας γίνεται αντιληπτό ότι τα παιδιά δείχνουν ιδιαίτερο ενθουσιασμό όταν συνδέεται η εμπειρία του σχολείου με τη δική τους εμπειρία και επίσης, όταν δίνονται ευκαιρίες για άνοιγμα του σχολείου προς την κοινότητα. Ταυτόχρονα γίνεται σύνδεση με τα υπόλοιπα μαθήματα, τη σχολική ζωή, τις προσωπικές εμπειρίες των παιδιών, αλλά και το ευρύτερο τοπικό και παγκόσμιο περιβάλλον.

Εκπαιδευτικός: Νίκη Ξενοφώντος

Υποστηρίκτρια: Νικολέτα Αυγουστή